

10. Dezember 2021

Léif Matbiergerinnen a Matbierger, léif Kolleginnen a Kollegen aus dem Gemengerot, léif Leit vun der Presse,

De Verglach vun de **Budgets, Initial an Rectifié** vun läschte Joer, dee mat Chiffres beleet wat dat vergaangent Joer an der Gemeng geschafft ginn ass, an d'**Prévisioun**, deen d'Projete chiffriert déi am nächste Joer solle realiséiert gi an d'Stoussrichtung an Zukunft soll uginn ass sécherlech e vun de spannendsten Momenter am Joer. Och vun déi Lénk aus e grouse Merci a Bravo fir déi akkurat Exekutioun un déi Beamtinnen a Beamten déi des net ganz einfach Tâche ze erleedegen hunn an och Merci fir déi vill Detailfroen déi mer an de Sitzungen vun der Finanzkommissioun beäntwert kritt hunn. Merci och un d'Madamm Buergermeeschtesch an un eis Finanzschäffin fir hier Berichter!

Wat am vergaangene Joer alles geschafft ginn ass, wësse mer, mir hunn dat jo och als Oppositioun zum gréissten Deel matgestëmmt, oder eis enthalen, oder dergéint gestëmmt, wann mer net ganz zefridde wuaren. Insofern hu mir och als Oppositiouspartei eisen Deel dozubeigedroen un deem wat gelescht ginn ass.

Wat eis also interesséiert ass virun allem wat d'Majoritéitsparteien fir d'Zukunft virgesinn hunn. Dir hutt, Madamm Buergermeeschtesch, an ärer Ried vun engem participativen Prozess geschwat. De participativen Prozess huet sech wuelbemierkt tëscht iech an den Gemengeservicer ofgespillt. D'Vertriederinnen an d'Vetrieder vun den Oppositiousparteien sinn do net bei dem Prozess agebonnen gewiescht – hei an der Gemeng – zu Diddeleng zum Beispill wou är Parteikolleeginnen a Kollegen och d'Soen hunn gëtt dat gehandhaabt. Do kennen déi gewielten Vertriederinnen vun alle Parteien vun Ufank un matdiskutéieren bei den Entrevue mat den Servicer, déi hier Besoine formuléieren. Mir hu wuel méi fréi wéi soss Informatiounen kritt, iwwert e Budget de schon opgestallt wuar – villeicht gidd dir dat nächst Joer jo e Schratt méi wäit an huet eis mat an den partizipativen Deel. Mir wieren gären méi agebonnen – am Interessen vun eiser Gemeng an hiren Awunner, déi mir och vertrieeden !

An de Présentatiounsrieden sinn esouwuel d'Buergermeeschtesch wéi och d'Finanzschäffin op eng ganz Partie Aspekter agaangen déi mir als déi Lénk wéilten opgräifen.

Si soten unisono, dass et e Budget vun der Kontinuitéit ass. An dat stëmmt – et ass déi selwecht Philosophie mat e puer kléngen Korrekturen wéi dat läscht Joer.

Dir kennt iech denken, dass mir vun déi Lénk, déi konsequent an kontinuéierlech eis Vue an konstruktiv Kriticken an Iddien hei an dësem Gemengerot ervirbréngen, dat dann och elo vis-à-vis vun deem virleiedenden Budgetsprojekt esou maachen. Ass jo iergendwou logesch, vu dass sech näischt Wesentlech geännert huet a och mir weiderhin der Meenung sinn dass eng méi sozialgerecht an nohalteg Gemengepolitik méiglech a néideg ass.

Vergläicht een elo d'Recettes ordinaires mat den Dépenses ordinaires da stellt ee fest, dass d'Schéier oder den Equiliber téschent deenen zwee also de Iwwerschoss oder d'plus value zimmlech no beieneen läit. Summa summarum gett en Iwwerschoss vun 3 Mio chiffriert. Des Situatioun ass natierlech nach wie vor net gutt – souwäit deele mer och des Feststellung vun der Geméngféierung.

Eis Haaptkritik un dësem Budgetsprojekt ass deen, dass dir virun allem ob d'Roll vun „Verwalter“ a net genuch Courage an Fantasie fir „innovativ“ an „offensiv“ Projekte wëllt ugoen.

Kucke mer eis déi Haaptrecetten emol méi genee un.

1. den ICC - den **impôt commercial communal** – deen ass säit Joren onverännert niddereg op 325 %. Dat mëscht fir eis Gemeng ronn 1,7 Mio € aus. Mir wësse net wéi héich d'Beneficer vun den Betriber a Firma aus eiser Gemeng sinn – dat ass e gutt gehütet Geheimnis. Vill Betriber, heescht et, bezuelen bal kéng Steieren. Dat misst méi transparent ginn. Wa Beneficer gemeet ginn soll och d'Allgemengheet dovun profitéieren. Mir widderhuelen an deem Zesammenhang eis Fuerderung no enger **Commissioun**, déi sech mat **économesche Froe beschäftegen** an analyséiere sollt wéi den ekonomeschen Aspekt zu enger gesonder **Gemengenentwécklung** kéint ausgesinn an méi Recetten kéint generéieren. Mir hunn jo eng Erweiterung resp eng nei Industriezon hei am Gemengerot gestëmmt. Hei ginge mer gären Diskussioun weiderféieren an zesammen iwerlëen wat fir Betriber mat wat fir activités économiques mir wëllen motivéieren bei eis an d'Gemeng ze kommen. De Gemengerot huet dat matgestëmmt – bei de weideren Diskussiounen ass en awer ausgeschloss – wéi meeschtens. Eng Saach op déi een sech ganz schnell an einfach kéint eenegen wier de **Satz vum impôt commercial communal op 350 % ze héijen** (wéi dat zu Déifferdeng z. B. haut schon ass) da ging een sech och keng Konkurrenz maachen. Wuelverstanen schwätzen mer hei vun der Besteierung vun de Beneficer vun de Firmen.

2. den FDGC – de **fonds de dotation globale des communes** ass jo vir eis Gemeng no dem neien Verdeelungsschlëssel e bëssen méi héich a mecht 54,5 Mio € aus. De geet proportional mat dem Wuessen vun der Awunnerzuel an d'Luut.

Wann dir bedauert, dass mer entgéint d'Pronosticken vum läschte Joer manner nei Awunnerinnen an Awunner an d'Gemeng kritt hunn wéi geduecht, da läit dat fläit och dorunner, dass sech mëttlerweil vill Leit eis Wunnegspräisser a Loyers net méi leeschten kennen an et dofir virzéien an enger anerer Gemeng hiert Doheem opzebauen. Et muss een fairerweis soen, dass d'Beméiungen fir méi abordablen Wunnengsraum ze schafen zwar an déi richteg Richtung ginn awer vill ze lues an vill ze wéineg.

3. **soss Recetten virun allem Remboursement an Taxes** - taxes communales – e Posten deen ee ventiléiere muss. Vergläicht een den Total vun de Recettes ordinaires vun 94,2 Mio da gingen déi Recettes nom Ofzéien vun ICC an FDGC da mecht dat ronn 38 Mio € aus.

Ervirstiechen wëilte mer de Posten Santé – wou den CIPA, also eist **gemengeegend Altersheim** mat Recettes vun 13,8 an Dépenses vun 13,3 Mio € veranschlagt ginn. Dat maachen fir eng sozial Institutioun e Boni vun 500.000 € aus.

De Gemengerot huet virun engem Mount – am Kader vun der Indexbranche – d’Altersheimpräisser ajustéiert, oder wéi mir gesot hunn „erop gesat“ an dat net proportional zu de Renten déi d’Leit kréien mee mat fixen Betrag, déi bei variaablen Renten ënnerschiddlech Gewiichtungen fir den Eenzelen ausmaachen. Mir hunn dat net matgestëmmt, wëll mer der Meenung sinn, dass en gestaffelten Präis, deen vun der effektiver Rent ausgeet méi sozialgerecht wier – wann gesot gëtt déi breet Schëlleren sollen déi schmuel stäipen, dann ass dat genee dat. Dir hutt iech der Diskussioun hei entzunn a sidd einfach stur op ärer Positioun bliwwen, mam Argument, dass d’Präisser am Verglach zu den aaneren Haiser méi niddreg wieren. Dir blent einfach déi Tatsaach, dass d’Praisser déi dobaussen gefrot ginn horännt a net gerechtfäerdigt sinn. Sech also mat engem schlechten Beispill ze vergläichen mäuscht et och net besser.

Eist Altersheem huet e gudden Numm an eng Waardelëscht vun 200 Ufroen. Et ging eiser Meenung no op der Hand leien en 2. Gebai esou schnell ewéi méiglech ze bauen, fir der Ufro gerecht ze ginn. Mir sinn déi eenzeg Gemeng déi hiert Altersheim ënnert Eegeregie féiert – firwat keen Ausbau? D’Erfahrung an de Know How hu mer an de finanziellen Deel ass och ze bewältegen – 70 % vun de Personalkäschten ginn iwwert d’Assurance dépendance finanziert. Esou si mer dann och niewelaanscht gewuer ginn, dass op Belval, en privaten Träger en Altersheim oder Fleegeheim wëll bauen, an dass de Schäfferot net drun denkt en 2. Projet ze starten. Dat versti mir net.

Weider ass eis och den Posten vun der **Protection de l’environnement** opgefall : Recetten 5,5 Mio € Dépenses 5 Mio € - also och hei e Boni vun 500.000 €. Flait kéint der eis do nach déi néideg Erklärung ginn.

Enseignement: Recetten 1 Mio € Dépenses 5 Mio €. Do deele mer är Iwwerleeungen wat de Remboursement vum Staat ugeet, deen net ganz logesch ass, vu dass déi administrativ Tâche vun dem edukativen Personal Deel vun hirer Aarbecht ass an also och misst rembourséiert ginn. Idem fir déi finanziell Kontributioun wat pro Kand respektiv pro Schülerin oder Schüler ugeet. Alles gëtt no der Logik vum Index ajustéiert – hei sinn déi finanziell Bedeelegungen awer säit 20 Joer onverännert. Deux poids deux mesures. Dat ass déi eenzeg Logik déi hei ze erkennen ass. Ma do si dir jo dann éischer Opfer.

Wou der awer net Opfer ma tatkräfteg wéi mir ginge soen e neoliberalen Kurs anhaalt dat ass bei den **Taxen**, déi dir als Gemeng erhieft.

Déi gin a regelméissegem Ofstänn gehéicht. Déi mussen käschtedeckend sinn laut EU-Direktiv. Natierlech muss ënnert dem Stresch de Budget opgoen – ma och hei ginn et verschidden approaches. All eenzelen Posten oder awer all Posten an engem globale Kontext wou vases concomittants spillen an den Ausgläich ginge bréngen. Den allgemengen Prinzip vun gestaffelten Taxen mat engem niddregen Basistaux wier eiser Meenung no vill méi gerecht. A wien méi verbraucht oder verschmotzt muss dat och bezuelen. D’Bewosstsinn fir en nohaltegen Ëmgang mat de Ressources ass jo och en Ziil vun eisem Klimapakt an d’Voraussetzung fir d’Ereechen dovunner sinn sozial gerecht an nohalteg Measures – dat ass eiser Meenung no e Prinzip deen am Mëttelpunkt muss stoen! Mir mussen d’Leit mat op de Wee kréien an dat geet nëmmen iwwert eng differenzéiert Approche.

Stéchwuert Waasser- a Kanaltaxe – responsabelen Ëmgang mat eisem Drénkwaasser

D'Madamm Buergermeeschtesch huet eis bei der Budgets-presentatioun bestätegt, dass eng nei Taxereglementatioun fir dat nächst Joer virgesinn ass. Déi Lénk wëllen dofir schon elo, am Virfeld, dass eng genee Analys vum Waasserverbrauch soll gemeet ginn. Dat ass d'Viraussetzung fir en gestaffelte Waasserpräismodell ze erchen. Vu dass d'Waasser e Mënscherecht ass gingen mir och virschloen déi éischt 50 L pro Dag, wat de Minimum u Waasserverbrauch ass, de Leit gratis zur Verfügung ze stellen. Dat si kéng utopesch Fuerderungen – en eemolegen sozialistesche Buergermeeschter vu Monnerech huet et jo gemaach, zwar nëmme mat 20 L, ma ëmmerhin. Déi nächst 50 L gingen dann wéi elo taxéiert ginn, an déi Literen, déi da méi verbraucht gingen ginn, wierklech héich taxéieren. Du déjà vu et entendu sot der elo fläit. Ma da komm mir maachen déi néideg Schrëtt fir et endlech ëmzesetzen.

Stéchwuert Mülltaxe – Müllvermeidung an Recycling

Dir hutt do och Erhéijungen ugekënnegt. Och hei mussen déi ekologesch Aspekter nei diskutéiert an definéiert ginn, sou wéi mir dat och am Klimapakt kierzlech festgehalten hunn. Mir däerfen hei och net an eng Logik vun „**greenwashing**“ verfallen – esou wéi dat bei de Bloen Tuten de Fall ass. Müllvermeidung muss iewescht Zil bleiwen. Firwat net komplett ëmdenken an op de Wee goen wéi aner Gemengen hei am Land et maachen: d'Müllbeseitigung an de Recycling net méi privaten Firmen iwwerloossen ma dans les meilleurs délais eng regroupéiert Rekommunaliséierung an d'A faassen, wéi dat och am Ausland schon geschitt ass. Do ass sécherlech am Ufank en Investissement néideg – ma am Partenariat mat der Nopeschgemeng Déifferdeng z.B. kéint en op d'Personal an de bestehenden Fuhrpark zrëckgraifen. Doriwwer misst an der Ëmwelt- an an der Finanzkommission diskutéiert gin. Do mussen déi reell Chiffres op den Dësch an en Iwwerschlag gemaach gi wéini wat fir eng Konventioun am deem Beräich oflafen fir dass eng mëttelfristeg Planung ka gemaach ginn.

Et ass net ganz logesch an och mol net méiglech all eenzelen Beräich isoléiert käschendeckend ze chiffrieren. Et muss een genuch Courage a Fantasie entwéckele fir aner Recettesméiglechkeeten am Gemengebudget ze schafen – Recetten déi mer dann do op d'Budgetsartikelen verdeelen an asetzen wou se néideg sinn. Mir hunn an deem Zesammenhang jo scho méi wéi eng Kéier eng „**Commission de développement économique**“ virgeschloen. Eben wëll mer der Meenung sinn dass eng Gemeng net nëmme Verwalter mee och Gestalter soll sinn, an kommerziell Aktivitéiten an engem gewëssene Mooss mussen méiglech sinn. Notamment am Wunnengsbau!

En anert Beispill wat déi Lénk um Häerz léit – Wunnengspolitik

Déi Fro déi nach wie vor fir eis am Mëttelpunkt steet ass déi wéi eng Roll eis Gemeng an der undauernder Wunnungskrise spille wëll a wéi wäit si aktiv agräife wëll. De Budget ass dat läscht Joer op Virschlag vun déi Lénk a vun de déi gréng erhéicht ginn – dëst Joer nees e Stéckelchen – eis Gemeng ass um richtege Wee ma vill ze lues fir deem groussen Nohuelbedarf nozekommen. Eis Gemeng kéint als eegene Bauhär verstärkt Wunnengen

baue loossen an se dann zu engem erschwénglechen Tarif verlounen - an dat mat engem klengen Iwwerschoss.

Mat dem kléngen Iwwerschoss ging e Circuit entstoen wou weider Bauprojet esou finanziert kéinten gi. Mir sollten den Immobiliëgesellschaften den Terrain net einfach iwwerloossen. Et feelen massiv Mietwunnegen déi och bezuelbar sinn, an d'Éffentlech Hand, also och eis Gemeng muss do méi aktiv gin. Eis Gemeng kéint do nach Effort maachen. D'Unzuel vun den gemengeegne Wunnengen ass vill ze kleng. 5, ganzer 5 Appartementer wëllt der d'nächst Joer kafen. Dann geet eise gemengeneegene „Parc locatif“ op 26 Wunnengen erop - bei engem Duerchschnëtt vun 7.500 Stéit sinn dat grad emol 0,34 %. Flott wier et, wann eis Gemeng sech d'acquistioun vun 50 weidere Wunnengen zum Zil ging setzen fir déi nächst 2 Joer, dann ginge mer 1 % errechen! Dat ass net enorm, wier awer scho mol dat! Mir hunn eis als Gemeng zum Pacte Logement 2 bekannt an och eng Beroderin a Begleederin gestëmmt. Dat wier dach mol en Challenge. En Challenge wier et och fir den Service Logements deem seng Aktivitéitsfelder hei am Gemengerot nach ëmmer net virgestallt goufen obwuel dat gefrot an och versprach wuar. Hei schéngt eis de Budgetsposten vun knapp 1 Mio € och éischer bescheiden.

Laut den Aussoen vun eiser Buergermeeschtesch sinn vir d'Kafen vun Haiser a Bauterraine 16,9 Mio € virgesinn. Dat ass e Päckelchen deen muss een „entschnüren“ fir erauszefannen wat dann elo effektiv an de **WUNNENGSBAU** investéiert gëtt. 4,5 Mio € fir de Belval Nord fir eege Besoins vun der Gemeng (Maison Sociale, Bureaux an Veräinslokaler) an 1,2 Mio € d'Serres zu Zolwer muss mer dann ewech rechnen. Minus déi 1 Mio fir de Kaf vun Appartementer. Da bleiwen 10,2 Mio € wouvun d'AGORA 6,9 Mio € vun der Gemeng kritt an eis Gemeng dann warscheinlech déi Parcelles un d'SNHBM oftrëtt fir hei abordabel Wunnengen ze schafen. Dat hei wier derwäert fir eng „Tafelnummer“ nom Modell vun der satirescher Sendung „die Anstalt“ ze maachen. D'Éffentlech Hand – eis Gemeng keeft enger hallef éffentlecher Gesellschaft (Agora 50 % Staat) Terrains of fir dann un d'SNHBM (100 % Staat) weider ze verkafen fir hei Wunnengen ze bauen. An dann kritt eis Gemeng vum Staat 3,1 Mio € zrëck. Am Endeffekt hëlleft d'Éffentlech Hand (eis Gemeng an de Staat) de Nofollger vun der ARBED, déi fir en Apel an e Stéck Brout de Baueren virun iwwert 100 Joer Terraine ofkaaft huet, sech mat Terraine déi schon längst amortiséiert a méi wéi eemol amortiséiert sinn, weider eng gëlle Nues ze verdéngen.

Aner Gemengen, et sinn der 1 Dosen, sinn um Niveau vun Bauland wat brooch läit aktiv ginn an hunn eng **Spekulatiounsstéier** drop gesat. Eis Gemeng huet bis elo keng Ustalte gemaach dat och anzeféieren. Mir sinn der Meenung dass dat awer derwäert wier fir driwwer nozedenken.

Den „**droit de préemption**“ gett eiser Meenung no och net genügend vun eiser Gemeng genotzt wëll dir quasi all Kéiers heirobber verzicht an den Privatpromoteuren d'Bauterrains iwwerloosst, a mat Gléck keeft dann och den SNHBM dann den Terrain, sou geschitt zu Éilereng. Als Argument den „droit de préemption“ net geltend ze maachen gëtt gesot mir hunn jo kee Bauprojet deen parat wier. Mir hunn schon e puer mol eng „**Commission de développement et d'aménagement communal**“ gefuerdert déi iwwergräifend all Aspekter vu Liewensqualitéit an Citoyenneté kéint berücksichtegen an Pläng fir d'Entwécklung vun

eiser Gemeng mat hiren Spezifizitéiten vun hiren 4 Uertschaften heizou kéint ausschaffen. Et ass elo e Joer hier, dass en Arbechtsgrupp sech mat Ännerungen an Upassungen zu PAG, PAP a Bautereglementer beschäftegt. Dat misst eng richtig Kommissioun ginn wou d'avis och ginge berécksiichtegt ginn – mat der Bedeelegung vun den Leit aus deene betroffenen Uertschaften.

De neie **Klimapakt** hunn ech schon ernimmt. Deen ass jo eestëmmeg ugeholl ginn, genee wéi d'Klimacharta virun 2 Joer, ma am Budget fend een do net vill Chiffres. Och keng konkret Mossnamen déi als Prioritär ugesi ginn. Dobäi ass d'**Albausanéierung** an de **Leerstand** am Kader vun der **Wunnengsnout** an der **Reduktioun vun den CO2 Emissiounen** eng absolut Urgence. Den Zoustand vun den ëffentlechen Gebaier, déi der Gemeng gehéieren kenne mer jo. Mee wéi ass et mat den eeleren privaten Wunnhaiser? Wann Leit hiert Haus verkafe wëllen muss de sougenannten „Pass énergétique“ vun engem Haus virleien. Et kéint een sech z.B. virstellen, dass iwwert eis Gemengensservicer déi bestoend „Pass énerngétiques“ ginge opgeléicht ginn an do wou et nach kee gëtt, kéinten eis Servicer, gëint eng bescheiden finanziell Contributioun esou e Pass opstellen - esou ging een an engem iwwerschaubaren Zäitraum sech en Iwwerbléck kenne verschafen. Dann hätt en eppes fir d'Leit gemaach. An Zesummenaarbecht mat verschiddene Ministèren an Firmen déi esou Sanéierungen maachen, kéint een Berodungen vir d'Propriétaires organiséieren. Nieft der Berodung kéint en och Primes – déi **sozial gestaffelt** wieren – ausbezuelen. Et wier an eisen Ae falsch eng fixe Prime u jidferen-t ze verdeelen. Leider ass et och hei esou, dass déi Leit déi a précaires Situatiounen sinn oft och nach schlecht wunnen an sech eng Sanéierung guer net leeschte kennen. Dat kann een net integral op den Office social ofwälzen.

Weider Aspekter vum Klimapakt hunn natierlech och hiren Stelleväert wéi deen vun der **erneierbaren Energien**. Wat ass mat dem Solarkadaster? Wëssen d'Leit, wéi a wou en Solardaach sënnvoll a méiglech wier? Wou si mer do drun? Wou si mer mat eiser Eolienne drun? Ass déi elo definitiv vum Dësch?

Wéi vill **Elektromobilitéit** striewe mer un ? Den Taux vun den Gemengegefiierer läit bei 17,5 % ! Do ass nach Loft no Uewen!

D'**Mobilitéit** tëscht eisen 4 Uertschaften ass nach ëmmer méi komplizéiert wéi déi ausserhalb an dofir mussen interurban Weeër déi zefouss oder mam Velo erreechbar sinn geschaafe ginn. Duerfir muss een awer och de Courage hunn iwwer Servitüden rechtzäiteg – z.B. bei der Conceptioun vu neien PAPen an am PAG - an d'Proprietéitsverhältnisser do anzegräifen wou een dat wëll realiséieren. De Workshop iwwert d'Mobilité douce huet kloer gewisen, dass mer net iwwerall Vëlospisten niewent den Stroossen kennen ariichten. Eis bestoend Stroossen sin zum grouse Deel ongëeegent fir esouwuel **Busspuer** wéi **Vëlospiste** ze erlaben. Et ass och net jidferen-t gudd mam Vëlo ënnerwee. Also och hei muss mat Verstand eng **Priorisatioun** geschéien déi sech fir déi meeschte Leit vertrieben léisst. Manner Individualverkéier e méi ëffentlechen Transport – bis den Tram kennt dauert et nach – ma déi Iddien mussen an d'Planung vun weidere Stroossen an Lotissementer afléissen.

Participatioun ass e grousst Wuert a gëtt oft hei an de Mond geholl. Mir vermessen als déi Lénk nach ëmmer eng **Biergercharta** wou d'Rechter a Matsproocherechter kloer a

verbindlech gingen formuléiert ginn. Sporadesch Workshoppen déi ausser engem Artikel an enger Foto soss net ganz nohalte sinn hate mer an der Vergaangenheet genuch. Mir sinn ëmmer verträischt ginn, dir gingt dru schaffen an et kennt awer näischt. Pardon! Dir sot dir hätt eng Firma oder eng Agence beoptraagt e Plang auszeschaffen. Mir sinn der Meenung, dass der déi Suen kennt spueren an un éischer Platz emol eis Leit, déi an der Gemeng wunnen a liewen sollt froen – déi wësse nämlech ganz genau wat fir eng **Besoins a Wënsch** se hunn, dofir brauch e keen externen Expert. A wa mer **Leit** aus eiser Gemeng soen da mengen mer och d'**Kanner a Jugendlecher** – wëll déi hunn och cool Iddien a wëssen genee wat si wëllen. Et gi gutt Beispiller aus anere Gemengen déi dir och kennt. Den Zentrum fir politesch Bildung bitt reegelméisseg Formatiounen zu deem Thema un fir mat Jugendlechen a Kanner ausserhalb an innerhalb vun Schoul, Maison relais oder Jugendhaus an déi Richtung ze schaffen. Schliisslech sinn dat déi responsabel BiergerInnen a Bierger vu muer.

Mir hunn och net schlecht gestaunt iwwert de vun iech ugekënnegten „Masterplan Bildung 2035“ deen der, wéi kéint et aneschters sinn, mat enger externer Firma beschwätzt a plangt? Wa mer dat richteg verstinn geet et hei ënner anerem ëm d'Besoins wat Kannerbetreuung an d'Schoul ugeet - also ëm **Erzéiung a Bildung** en vue vum Bäibehalen vun engem gudden Niveau an Service. Dat huet jo dann och mat der allgemenger Entwécklung vun eiser Gemeng ze dinn. Wier et net ubruecht hei och mol am Virfeld – mat de Leit vum Terrain an den Elteren an de Kanner (wëll déi hunn jo och eng Meenung) ze kucken wéi een d'**Zesummeliwien** vun eise klengen Matbiergerinnen a Matbierger kéint gestalten? An hei missten och d'**Veräiner** mat abezu ginn – déi kennen eng wichteg Roll wat Sport a Kultur ugeet assuréieren. Et geet jo och ëm d'Nofro vun der Ganzdagsbetreuung déi ëmmer méi grouss gëtt. Mir waarden op jidde Fall gespaant op är Erklärungen.

Iwwert **Kultur** muss een jo wuel um Virowend vun **Esch 22** och e puer Iwwerleeungen maachen. D'Pandemie huet och hei viles méi schwéier gemaach. Am Fokus stinn hei de Belval, mat dem vasten Areal wou jo eenzel flott Projete lafen ënner anerem de **Pavillon „Source Belval“**. Den **Minettstour** deen eis Gemeng mat de Nopeschgemengen a mat der Geschicht vun eiser Géigend verbennt... mat engem roude Fuedem – e ganz flotte Projet wou d'Mirka Costanzi eng jonk Frau aus eiser Gemeng de Fuedem gesponnen huet. A net ze vergiessen de **LOOP**-Projet.

Mir begréissen och de Projet vum **Gite touristique**, mussen allerdéngs och op dëser Platz nach emol op déi Affäre mam **Suessemer Schloss** zréck kommen. Mir bedauern wierklech, dass et eisen Gemengeresponsabel net gelongen ass d'Regierung vun eisen Iddien fir hei en Zentrum fir sozial, kulturell an touristesch Aktivitéiten ze schafen konnten iwwerzeegen. Mir si mol gespaant wéini déi konkret Aarbechten zu der Hotelschoul ufänken – wëll do läit ausser enger getwitterte Absichterklärung net vill vir, weder en Timing nach Konkretes – an eist d'Schlass ass nach wie vor an engem schlechten Zoustand deen riskéiert ganz schnell ze degradéieren.

En aneren Dauerbrennerthema ass de vun der Regierung geplangten **Contournement vu Käerjeng** duerch eng Natura-2000-Zone an en 150 Joer ale Bësch. Pläng déi scho virun 40 Joer an de Käpp vun Stroosebauerten entstane sinn entprieche deenen Bedierfnesser vun haut sécher net méi. Am **Zesummeschloss** hu mir hei während méi wéi 10 Joer eis géint

verschidden Traces gewiert a mir sinn souguer als Gemeng 2016, wéi den APS bekannt gouf viru Gericht a Recours gaangen. D'Gericht huet eis heemgeschéckt a gesot kommt erëm wann den APD publizéiert ass – dir sidd ze fréi!

Entretemps sinn eng Partie Saachen geschitt. Keng Angscht ech maachen hei elo net de ganzen Historique. Haut um 10. Dezember 2021 ass den APD nach ëmmer net publizéiert ma d'Unzeechen dass dat geschwënn de Fall wäert sinn ginn ëmmer méi däitlech. D'NOX-Wärter léien zanter dass d'Gesetz gestëmmt ginn ass – entgéint allen Hypotheesen – wäit ënnert deem vun der WHO virgeschriwwene Grenzwäert vun 40 µg/m³ an stellt en normalen Mëttelwäerter duer, wéi en och op änlechen Stroosse gemooss gëtt, wou, wéi hei an der avenue de Luxembourg, all ekonomesch an sozial Aktivitéiten op enger Strooss konzentréiert sinn an deen dagdeeglechen Verkéier generéieren. Déi versprochen Busspuer, intelligent Luuchten déi nach ëmmer net en place sinn, géingen weider zur Entlaaschtung an dëser Strooss féieren. **De Bau vum Contournement duerch eng europäesch geschützten Natura-2000-Zone war ni, an ass och haut net ze rechtfäerdeg.** Als Gemeng wäerte mer dann eis dëser Problematik entgéint stelle mussen, an der Logik vun eiser Klimacharta, eisem Klimapakt, eisem Pacte pour la Nature an net zulescht verantwortlech och vis-à-vis vun de kommenden Generatiounen wann et dann esouwait ass.

Mir sinn eng Gemeng déi vill sozial an participativ Projete wéi **Eis Epicerie, CIGL, a Matgesfeld** an d'Liewe geruff hunn. Als déi Lénk ënnerstëtze mer selbstverständlech wéi an der Vergaangenheet des Projete och weider. Mir freeën eis och iwwert d'Beléiftheet vun de Gemeinschaftsgäert e bëssen iwwerall an eiser Gemeng an d'Bichersäilen; si droen dozou bäi dass d'Leit sech begéinen, wat an dësen schwéieren Zäiten nach méi wichteg ass wéi soss. Déi Mënschen déi aus hiren Heemechtslänner hu missten flüchten an bei eis e neit Doheem fond hunn sinn gutt opgeholl ginn, a villen sech wuel bei eis. **Sozialen Zesammenhalt,** Empathie an Austausch sinn fir eis Zeechen vun enger positiver Entwécklung. Mir sinn och frou ze héieren iwwert eis Finanzschäffin, dass gekuckt gëtt wéi mir Leit mat besonneschen Bedürfnisser kennen eng Aarbechtsplaz an eiser Gemeng ubidden. Mir freeën eis och op de neie Restaurant vun der Trisomie 21!

Nach e puer Wuert zu der Entwécklung vun de **Salairen** vum **Gemengepersonal** déi 62 % vun den ordinaires Ausgaben ausmaachen. Eis stéiert dat à priori net, mir si fir gutt bezuelten a sënnvoll Aarbechtsplazen. Dir hutt eis informéiert iwwert en internen Audit am Zesammenhang mat verschiddenen vun eisen Gemengeservicer an dir hutt och eng intern Reorganisatioun versprach.

Eis **Prokapp Verschëldung** déi je nodeem wéi ee rechent bei 2 bis 2,9 % läit ass op engem niddregen Niveau an dofir si mir och der Meenung, dass all déi Iddien déi mir hei entwéckelt hunn och realistesch a net utopesch sinn. Den Prêt vum leschte Joer hu mer net gebraucht an de Remboursement fir déi Suen déi mer fir d'Realisatioun vum Kannercampus virgestréckt hunn missten dat nächst Joer och zrëck bei d'Gemeng fléissen. De Budget ass virsichteg gehalen – dat war de vum leschte Joer och, an de nächsten wäert et wuel och sinn well dat dann de Budget virun de nächsten Gemengewalen wäert sinn.

Mir erkennen e puer gutt Usätz an déi richtig Richtung vun dësem Budget un, **stëmmen en awer net mat**, well, wéi virdrun gesot, eiser Meenung eng ganz Partie wichteg Akzenter feelen oder falsch gesat ginn. **Mir gingen de Spillraum, deen jo awer do ass notzen fir méi sozial ausgeglachen an nohalteg Projete ze realiséieren.**

Ech kommen zum Schluss obwuel nach vill ze soen wier. Mir sinn an onsécheren Zäiten – Klimakrise, Pandemie déi mer nach ëmmer net wierklech am Grëff hunn, vill Mënschen ëm eis, déi veronséichert sinn, déi sech Froen stellen, déi hannerfroen an heiansdo benotzt ginn vun Leit mat Iddien déi eis Gesellschaft éischer nach méi ausserneendreiwen wéi se solidaresch zesummenzehalen – dat kenne mer leider aus der Mënschheetsgeschichte an dat musse mer all zesummen verhënnere. Mir dierfen den Dialog och mat den veronséicherten Leit net ofbriechen. An deem Sënn och vun déi Lénk den Appell un eis all net ze stigmatiséieren an egal wat fir eng Richtung. **Vernunft a Solidaritéit** mussen all eist Handeln leeden. Et ass keng einfach Situatioun – kooperativ Intelligenz – mir liewen an enger Wëssenschaftsgesellschaft déi och, wann se net op Alles eng Äntwert dach awer zolidd Erkenntnisser huet – kollektiv Solidaritéit – eise Sozialstaat deen ALL seng Biergerinnen a Bierger muss mathuelen a schützen – maachen eis awer zouversichtlech, dass wa mer am **Dialog** bleiwen mer och eng Léisung am Sënn vun eis all fannen.

Am Numm vun déi Lénk, wënschen de Jos an ech, iech all nach vill schéin Stonnen mat äre Léifsten an erhuelsam Feierdeeg!